

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

rok akad. 2023/24

1. Podstawowe informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Zajęcia specjalizacyjne (językoznawstwo, nauki o kulturze i religii)
Kod przedmiotu*	SZS
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych, Instytut Neofilologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Lingwistyki Stosowanej
Kierunek studiów	Lingwistyka stosowana
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I, sem. 1 i 2
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	Język polski (pomocniczo język angielski i niemiecki)
Koordinator	dr hab., prof. UR Anna Hanus
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Lucyna Harmon, dr hab. prof. UR Anna Hanus

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	30		-	-	-	-	-	-	4
2	-	30	-	-	-	-	-	-	4

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie na ocenę**2. Wymagania wstępne**

Znajomość języka angielskiego na poziomie C1/ niemieckiego na poziomie min. B2 Ogólna wiedza językoznawcza, kulturoznawcza i przekładoznawcza
--

3. Cele, efekty uczenia się, treści programowe i stosowane metody dydaktyczne

3.1 Cele przedmiotu

	Semestr 1
C1	Ugruntowanie wiedzy studentów dotyczącej najważniejszych pojęć i terminów z zakresu przekładoznawstwa
C2	Przedstawienie charakterystyki rozwoju przekładoznawstwa i jego metodologii
C3	Zapoznanie studentów z różnymi szkołami przekładu ze szczególnym uwzględnieniem szkół językoznawczych
C4	Uwrażliwienie studentów na problemy przekładu w zależności od gatunku tekstu
C5	Wskazanie szerokiego kontekstu przekładu z uwzględnieniem tradycji, zanurzenia kulturowego i cech gatunkowych
	Semestr 2
C6	Pogłębianie umiejętności studiowania literatury naukowej i prowadzenia dyskusji na tematy naukowe związane z zainteresowaniami studentów z zakresu językoznawstwa, kulturoznawstwa i przekładoznawstwa
C7	Kształtowanie umiejętności pracy naukowej poprzez zapoznawanie się z wybraną literaturą zawierającą różne punkty i podejścia metodologiczne
C8	Wdrażanie studentów do rozumienia podejść interdyscyplinarnych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
WIEDZA: STUDENT/KA		
EK_01	ma uporządkowaną pogłębioną wiedzę n. t. teorii, metodologii oraz tendencji rozwojowych badań językoznawczych, literackich, kulturoznawczych, przekładoznawczych w odniesieniu do języków studiowanych w ramach kierunku studiów ze szczególnym uwzględnieniem wybranych aspektów praktycznych lingwistyki stosowanej.	K_Wo1

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_02	zna w pogłębionym stopniu wybrane tradycje, teorie, szkoły badawcze oraz kierunki rozwoju właściwe dla różnych dyscyplin humanistycznych, niezbędne do prowadzenia badań w odniesieniu do języków studiowanych w ramach kierunku studiów oraz języka polskiego	K_Wo2
EK_03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię oraz metody analizy z zakresu badań językoznawczych w odniesieniu do języków studiowanych w ramach kierunku studiów i języka polskiego; zna zastosowanie różnych metod, technik i narzędzi badawczych w zależności od specyfiki badanych zjawisk	K_Wo3
UMIĘJĘTNOŚCI: STUDENT/KA		
EK_04	posiada zaawansowane umiejętności badawcze, potrafi merytorycznie ocenić przydatność różnych koncepcji teoretycznych do prowadzenia zaawansowanych badań z zakresu dyscyplin naukowych w ramach studiowanego kierunku oraz do wszelkich zastosowań praktycznych	K_Uo1
EK_05	posiada pogłębione umiejętności umożliwiające analizowanie badań oraz definiowanie i prowadzenie własnych zadań badawczych w zakresie dyscyplin naukowych w obrębie studiowanego kierunku; umie precyzyjnie sformułować problem, skutecznie wyznaczyć adekwatną metodę i rozwiązać nietypowe i złożone problemy badawcze	K_Uo2
EK_06	umie samodzielnie i skutecznie wyszukiwać informacje w różnych źródłach (biblioteki, bazy danych itp.); dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy oraz twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji (m.in. potrafi w odpowiedni sposób opracować dane zagadnienie, sporządzić bibliografię i przypisy ze stosowną dbałością o prawa autorskie, formatować dokumenty)	K_Uo9
EK_07	potrafi samodzielnie zaprojektować ścieżkę rozwoju precyzując zainteresowania, metody i cele na bazie pogłębionej wiedzy, umożliwiającej integrację perspektyw interdyscyplinarnych oraz wykorzystując nowoczesne technologie; rozumie potrzebę nauki przez całe życie oraz potrafi inspirować innych do uczenia się i podnoszenia kwalifikacji	K_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: STUDENT/KA		
EK_08	potrafi zasięgać opinii specjalistów z danej dziedziny, podejść w sposób krytyczny do odbieranych treści	K_Ko1

	oraz poddać konstruktywnej krytyce działania innych osób	
EK_9	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i weryfikować wiedzę (w tym o charakterze interdyscyplinarnym) oraz stosować ją w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	K_Ko2

3.3 Treści programowe

Problematyka wykładu/ Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne semestr 1-2
Semestr 1
Status przekładoznawstwa na tle wybranych teorii przekładu Językoznawcze szkoty przekładu Autonomia tłumacza w przekładzie Pojęcie ekwiwalencji jako centralne pojęcie teorii przekładu Specyfika kulturowa w przekładzie Gatunek tekstu a przekład Przekład tekstu literackiego jako wyzwanie dla tłumacza Teoria przekładu a praktyka tłumacza na wybranych przykładach różnych gatunków tekstu
Semestr 2
Dyscypliny językoznawstwa współczesnego, jego problemy i wybrane podejścia badawcze Status lingwistyki stosowanej Językoznawstwo kontrastywne i jego pozycja we współczesnych badaniach językoznawczych Język a kultura – zanurzenie kulturowe języka Krytyczna charakterystyka wybranego kierunku językoznawstwa Pozycja przekładoznawstwa w obrębie badań językoznawczych

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład / ćwiczenia:

Wykład problemowy/wykład z prezentacją multimedialną; analiza i interpretacja tekstów źródłowych, dyskusja, ewentualne prezentacje wykonywane przez studentów

4. Metody i kryteria oceny

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK1 do EK9	Zaliczenie wykładu: kolokwium zaliczeniowe Zaliczenie ćwiczeń: aktywność na zajęciach, uzyskanie wymaganego progu punktowego gwarantującego zaliczenie zajęć (system punktowy stosowany podczas zajęć, por. 4.2 Warunki zaliczenia)	wykład ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Zaliczenie 1 i 2 semestru (Wykład i ćwiczenia)</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia z wykładu jest zaliczenie kolokwium zaliczeniowego (skala ocen poniżej).</p> <p>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność studentów na ćwiczeniach oraz uzyskanie pozytywnej oceny na podstawie ocen częściowych.</p> <p>Ocena zaliczeniowa ustalana na podstawie ocen częściowych uzyskanych za przygotowanie i przedstawienie określonego zagadnienia w formie mini-wykładu z prezentacją, udział w mini-projekcie (oceniony pozytywnie) oraz aktywności podczas zajęć. (Zaliczenie na ocenę dostateczną od 60% możliwych do uzyskania punktów. Pozostałe oceny w symetrycznych przedziałach procentowych (20% = 20 pkt prezentacja, 30% = 30 pkt – projekt, 50% = 50 pkt – dyskusja, zabranie głosu na temat omawianego zagadnienia. Za każdy aktywny udział podczas zajęć student/studentka może uzyskać 10 pkt.)</p> <p>Uzyskanie w kolokwium, w systemie punktowym minimum 60% punktów na ocenę pozytywną.</p> <p>skala ocen</p> <p>100%-95% bdb</p> <p>95%-90% +db</p> <p>90%-80% db</p> <p>80%-70% +dst</p> <p>70%-60% DST</p>
---

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	60

Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	4
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	136
SUMA GODZIN	200
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	8

* *NALEŻY UWZGLĘDNIĆ, ŻE 1 PKT ECTS ODPOWIADA 25-30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

WYMIAR GODZINOWY	NIE DOTYCZY
ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK	NIE DOTYCZY

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Adamzik, Kirsten** (2010): Sprache: Wege zum Verstehen.
- Baker, Mona** (2018): In Other Words. A Coursebook on Translation, Taylor and Francis.
- Baker, Mona / Saldanha, Gabriela** (2009): Routledge Encyclopedia of Translation Studies, Routledge
- Hanus Anna / Kaczmarek Dorota** (2021): Sekretne życie gatunków. Komunikacja w przestrzeni medialnej – perspektywa germanistyczna, Atut.
- Hatim, Basil / Munday, Jeremy** (2004): Translation. An Advance Resource Book, Taylor and Francis.
- Imo Wolfgang / Lanwer Jens Philipp** (2019): Interaktionale Linguistik. Eine Einf[hrung, J.B. Metzler.
- Meer Dorothee / Pick Ina** (2019): Einführung in die Angewandte Linguistik. Gespräche, Texte, Medienformate analysieren, J.B. Metzler
- Reiß, Katharina (2000): Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wien.
- René Dirven, Marjolijn Verspoor** (2004): Cognitive Exploration of Language and Linguistics, John Benjamins Publishing
- Venuti Lawrence** (2012): Translation Studies Reader, Taylor and Francis
- Wille, Lucyna** (2002): Uniwersalistyczne implikacje teorii przekładu, Wydawnictwo UR.
- Wille, Lucyna** (2003): Semantische Figuren in der Übersetzung: ein Spiel mit Wort und Werk, Tectum Verlag.
- Wille, Lucyna** (2009): Interpretacyjne skutki decyzji tłumacza. Przekład literacki jako interpretacja międzykulturowa, Wydawnictwo Tawa.
- Yule, George** (2010): The study of language, Cambridge University Press

Literatura uzupełniająca:

Barańczak Stanisław (1992/1994): *Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów*, Poznań.

Hanus Anna / Maloszek Ruth (2020): *Lyrikübersetzung als kultureller Transfer. Besonderheiten und Dilemmata bei der Übersetzung polnischer Gedichte von Gegenwartsautor*innen ins Deutsche*. W: Buk, Agnieszka / Hanus, Anna / Mac, Agnieszka / Miller, Dorota / Smykała, Marta / Szwed, Iwona (red.): *Tekst-Diskurs-Kommunikacja. Podejścia teoretyczne, analityczne i kontrastywne. Text-Diskurs-Kommunikation. Theoretische, analytische und kontrastive Ansätze*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, str. 705-718.

Hanus Anna / Szwed Iwona (2020): *Demokratisierung der Wissenschaftssprache? Kontrastive Analyse von polonistischen und germanistischen Kommunikations- und Ausdrucksformen in der wissenschaftlichen Schreibpraxis*. W: Buk, Agnieszka / Hanus, Anna / Mac, Agnieszka / Miller, Dorota / Smykała, Marta / Szwed, Iwona (red.): *Tekst-Diskurs-Kommunikacja. Podejścia teoretyczne, analityczne i kontrastywne. Text-Diskurs-Kommunikation. Theoretische, analytische und kontrastive Ansätze*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, str. 599-615.

Hanus Anna (2012): *Czy „gatunek” to „rodzaj”? W gąszczu genologii polonistycznej i germanistycznej*. W: Gajda, Stanisław (red.): *Stylistyka XXI*. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego. Instytut Filologii Polskiej, str. 319-333.

Koller Werner (1988): *Die literarische Übersetzung unter linguistischem Aspekt*, [w:] *Die literarische Übersetzung. Bd 2*, Hrsg. H. Kittel, Berlin 1988.

Koller Werner (2002): *Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung – in den 70er Jahren und heute*. W: G. Thome, C. GIEHL, H. Gerzymisch-Arbogast (Hg.), *Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers*. Tübingen 2002, s.115–129.

Współ Współczesne teorie przekładu. Antologia, red. P. Bukowski, M. Heydel, Kraków 2009.

Kürschner Wilfried (2017): *Grammatisches Kompendium*.

Lipiński Krzysztof (2000): *Vademecum tłumacza*. Kraków.

Wybrane źródła internetowe

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej